Gemeente Rotterdam

Bestuurs- en Concernondersteuning
Openbare Orde en Veiligheid

Internet: www.rotterdam.nl

Van: Stefanie Vermeul
E-mail: bbo@rotterdam.nl

Uw kenmerk: 22bb4358
Ons kenmerk: M2206-4715 - 22bo007330

Onderwerp: motie ongecontroleerde scheepsvrachten op drugs zijn niet welkom in de haven!

Datum: 12 december 2022

Aan gemeenteraad

Geachte raadsleden,

Op 23 juni jl. is door uw raad de motie 'Ongecontroleerde scheepsvrachten op drugs zijn niet welkom in de haven!' aangenomen (22bb4358). Hierin verzoekt u het college om scheepsvrachten uit bepaalde landen (Colombia e.d.) in de Rotterdamse haven te weigeren als zij niet aantoonbaar gecontroleerd zijn in eigen land op drugs. In de gemeenteraad is destijds besproken dat het college geen juridische bevoegdheid heeft op basis waarvan schepen geweigerd kunnen worden en dat de motie daarom wordt geïnterpreteerd als een lobbyverzoek.

Samen met de Driehoek, onderstreep ik het belang van het tegenhouden van drugs vanuit de bron- en transitlanden. 'Upstream disruption' is dan ook een belangrijke doelstelling binnen het internationaal offensief, één van de drie pijlers van de aanpak van drugscriminaliteit in de haven en één van mijn lobbypunten richting het Rijk. Daarnaast onderstreep ik het belang en de noodzaak van het streng controleren op wat er aan drugs via schepen binnenkomt.

Naar aanleiding van het werkbezoek dat ik begin 2022 met burgemeester De Wever heb afgelegd aan Midden- en Zuid-Amerika, heb ik het Rijk de aanbeveling gedaan[1] om maatregelen te nemen om drugs uit de bron- en transitlanden tegen te kunnen houden en strenger te controleren. Naar aanleiding hiervan en de gesprekken die ik met de minister-president, de ministers van Justitie &Veiligheid (J&V) en Infrastructuur & Waterstaat (I&W) en de staatssecretaris van Financiën, Toeslagen en Douane heb gevoerd, wordt door het Rijk gewerkt aan twee initiatieven:

1. *ISPS-regelgeving*

In samenwerking met Rotterdam en Antwerpen onderzoeken de ministers van J&V en I&W momenteel de mogelijkheden om nationaal en internationaal eisen aan te scherpen om de barrières voor drugssmokkel via terminals en rederijen te verhogen[2].

[1] Zie de brief aan de minister-president Rutte, met afschrift aan de ministers van Buitenlandse Zaken en Justitie en Veiligheid (J&V) van 12 februari 2022 met kenmerk 4014380.
[2] Dit onderzoek maakt deel uit van de 'overkoepelende maatregelen' die het Rijk neemt binnen het Plan van Aanpak drugssmokkel via Mainports van het Ministerie van Justitie en Veiligheid (brief met kenmerk 4270490, 4 november jl.).

De ministers onderschrijven de wens om drugs bij de bron tegen te kunnen houden en de mogelijkheid om scheepsladingen uit bepaalde landen te kunnen weigeren. Het doel van het onderzoek is om tot verbeteringen te komen bij alle terminals en rederijen die met drugsproblematiek te maken hebben. Voor Rotterdam is het belangrijk dat er sprake is van een gelijk speelveld tussen de terminals binnen de Europese Unie. Dat wil zeggen dat maatregelen om schepen te kunnen weigeren op Europees niveau doorgevoerd dienen te worden. Alleen wanneer de Europese havens uniforme regels hanteren en maatregelen nemen, voorkomen we een waterbedeffect en behouden we onze concurrentiepositie.

Havens, zeeschepen en port facilities moeten wereldwijd voldoen aan de International Ship and Port facility Security Code (ISPS), opgesteld door de International Maritime Organization (onderdeel van de Verenigde Naties). De ISPS-code beschrijft de minimumeisen in verband met de beveiliging van schepen en havenfaciliteiten. Binnen de Europese Unie is de ISPS-code neergelegd in een verordening[3] en een richtlijn[4]. In Nederland is de code geïmplementeerd in de Havenbeveiligingswet. De Havenmeester Rotterdam is namens de burgemeester van Rotterdam en de burgemeesters van tien andere gemeenten gemandateerd als Port Security Officer en verantwoordelijk voor de taken die voortvloeien uit de Havenbeveiligingswet. Concreet wordt nu onderzocht of op basis van de huidige ISPS-code bepaalde schepen kunnen worden gecontroleerd of kunnen worden geweigerd.
Ik volg de ontwikkelingen van het dit onderzoek van de beide ministeries op de voet en ik informeer uw raad hierover wanneer de uitkomsten bekend zijn.

2. Afspraken met rederijen

De minister-president heeft opdracht gegeven aan de ministers van J&V en I&W om in gesprek te gaan met de CEO's van vijf grote rederijen. Door de inzet van burgemeester De Wever van Antwerpen, neemt ook de minister van Justitie van België deel aan dit gesprek. Rederijen worden geraakt door drugssmokkel, maar hebben ook zelf een verantwoordelijkheid om dit tegen te gaan en spelen een belangrijke rol in het opleggen van barrières. Denk hierbij aan het versleutelen van informatie over containers, zoals pincodes, en het gebruikmaken van slimme zegels die onregelmatigheden bij containers registreren en zelfstandig alarm kunnen slaan. Hierbij hoort ook het niet meer aandoen van de rederijen van die havens met een erkend veiligheidsrisico.
Het gesprek tussen de ministers en de CEO' s staat gepland voor eind december 2022. Verwacht wordt dat in het eerste kwartaal van 2023 met alle partijen een Memorandum of Understanding (intentieverklaring) wordt ondertekend, waarin gezamenlijke afspraken over de nadere eisen en veiligheidsmaatregelen worden vastgelegd.

Uitvoeringsagenda Haven

Naast het internationaal offensief wordt binnen de Uitvoeringsagenda Haven gewerkt aan een breed scala van maatregelen om barrières in de haven op te hogen, het aanpakken en afpakken van crimineel vermogen en opsporen van drugscriminelen. Denk hierbij o.a. aan het beter beveiligen van data, het weerbaar maken van havenmedewerkers, het verbeteren van het toezicht in risicogebieden in de haven door middel van een slim cameranetwerk en het verhogen van de uitvoeringscapaciteit bij het HARC (Hit and Run Cargoteam).

---

[3] Verordening (EG) nr. 725/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 31 maart 2004 betreffende de verbetering van de beveiliging van schepen en havenfaciliteiten (EU Vo. 725/2004)
[4] Richtlijn 2005/65/EG van het Europees Parlement en de Raad van 26 oktober 2005 betreffende het verhogen van de veiligheid van de havens.

Recent is bekend geworden dat de minister van J&V structurele middelen beschikbaar stelt waarmee de integrale aanpak nu ook meerjarig kan worden doorgezet. Uw raad is hierover geïnformeerd op 4 november jl. (22bo006332).

Ik informeer uw raad via het jaarverslag over de resultaten van de aanpak van ondermijnende criminaliteit over de voortgang van de twee hierboven genoemde initiatieven en vraag uw raad hierbij om de motie 'Ongecontroleerde scheepsvrachten op drugs zijn niet welkom in de haven!' (22bb4358) als afgedaan te beschouwen.

Met vriendelijke groet,

Ing. A. Aboutaleb
De burgemeester